Obstipatie bij kinderen.

Haio: VERBEECK Margot , KUL
Promotor: VERBAKEL Jan , KUL
Praktijkopleider: FRIJNS Kristien

Context: Obstipatie is de meest voorkomende gastro-intestinale aandoening op kinderleeftijd en kan potentieel invaliderende gevolgen veroorzaken. Een snelle en correcte herkenning en aanpak in de eerste lijn is dus essentieel. De doelstelling van deze masterthesis bestaat erin de huidige Duodecim richtlijn “Obstipatie bij kinderen” te toetsen aan de recente literatuur en deze indien nodig te adapteren, met aandacht voor de toepasbaarheid binnen de Belgische zorgcontext. Op die manier wordt een geadapteerde richtlijn voor Vlaamse artsen in de eerste lijn gecreëerd, die focust op diagnosestelling en behandeling van obstipatie bij kinderen.

Onderzoeksvraag: Hoe herken je functionele obstipatie bij kinderen? Wanneer moet je denken aan een onderliggende oorzaak van obstipatie bij kinderen?

Methode: De adaptatie van de Duodecim richtlijn gebeurde op een gestandaardiseerde wijze, aan de hand van een handboek aangereikt door EBPracticeNet. Deze beschrijft een nauwkeurig te volgen procedure, gebaseerd op de ‘Adapte Manual and Resource Kit’. Het adaptatieproces begon met een screeningsfase, waarbij in de nationale en internationale databanken werd gezocht naar relevante literatuur. Enkele richtlijnen werden geselecteerd en gescoord volgens het AGREE II-instrument, waarna deze met de beste AGREE score werden weerhouden. De aanbevelingen van deze richtlijnen werden vergeleken met deze van de huidige Duodecim richtlijn en werden gewaardeerd op samenhang, courantheid en toepasbaarheid. Omwille van belangrijke discrepanties tussen de aanbevelingen diende een majeure adaptatie te gebeuren in de adaptatiefase. Ook een klinische beslisboom werd opgesteld, bedoeld als elektronisch hulpmiddel in het EMD. Een eerste versie van de nieuwe aanbevelingen en het elektronisch hulpmiddel werden tijdens de implementatiefase voorgesteld aan verschillende huisartsen met de vraag naar een kritische beoordeling, waarna nog een aantal laatste aanpassingen werden uitgevoerd.

Resultaten: De screeningsfase leverde twee bronrichtlijnen van goede kwaliteit op, een NHG en een NICE richtlijn. De adaptatiefase resulteerde in een bijna volledig nieuwe richtlijn, gericht op diagnosestelling en behandeling van obstipatie bij kinderen, die gebaseerd is op de recentste literatuur en toepasbaar is binnen de Belgische zorgcontext. In de implementatiefase kregen de nieuwe aanbevelingen tijdens een peer review een positieve beoordeling van de deelnemende huisartsen. Er werden verschillende opmerkingen gegeven betreffende de praktische toepasbaarheid, waarmee rekening werd gehouden bij een finale adaptatie en het opstellen van een klinische beslisboom die geïntegreerd kan worden in het Elektronisch Medisch Dossier en de huisarts kan bijstaan bij een snelle en correcte diagnosestelling en aanpak van obstipatie bij kinderen.

Conclusie: De Duodecim richtlijn ‘Obstipatie bij kinderen’ werd middels het gestandaardiseerde Adapte proces geadapteerd en getoetst aan de Belgische zorgcontext. Ondanks het lage niveau van achterliggende bewijskracht van verschillende aanbevelingen in de richtlijn, werd deze na evaluatie door Vlaamse huisartsen toch als praktisch goed toepasbaar bevonden en zou de meerderheid van deze artsen zijn huidige aanpak hierdoor wijzigen.